

οὐκ ἔστω τοῦ μὴ ὄντος τυγχάνειν οἷόν τε, οὐδεὶς ἂν ἔτι περὶ
 τῶν μὴ ὄντων βουλευόμενος τυγχάνοι; τὰ γὰρ μέλλοντα τῶν
 οὐκ ὄντων ἐστίν. ἦ γάρ;—ΣΙ. Ἐμοιγε δοκεῖ.—ΣΩ. Οὐκοῦν
 οὐδ' ὁ μὴ τυγχάνων τῶν μελλόντων, οὐδεὶς ἂν οὔτ' εὐβουλος 5
 οὔτε κακόβουλος εἴη ἀνθρώπων ἔτι;—ΣΙ. Οὐ φαίνεται.—
 ΣΩ. Οὐδέ γε εὐβουλότερος οὐδὲ κακοβουλότερος ἕτερος
 ἐτέρου εἶναι, εἰ καὶ μὴ ἐπιτυχέστερος καὶ ἀποτυχέστερος εἴη
 τοῦ μὴ ὄντος.—ΣΙ. Οὐ γὰρ οὔν. d

ΣΩ. Πρὸς τί οὔν ποτε ἀποβλέποντες ἄνθρωποι πρᾶγμα,
 ἀποκαλοῦσιν ἀνθρώπους εὐβούλους τε καὶ κακοβούλους εἶναι
 τινας; ἄρά γε ἄξιόν ἐστιν καὶ ἀνόμιμον ποτε περὶ αὐτοῦ ἐνθυμη-
 θῆναι, ὦ Σίσυφε; 5

ΕΡΥΞΙΑΣ

St. III
p. 392

Ἐτυγχάνομεν περιπατοῦντες ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Διὸς τοῦ a
 ἐλευθερίου ἐγώ τε καὶ Ἐρυξίας ὁ Στεριεύς· εἶτα προσηλθέτην
 ἡμῖν Κριτίας τε καὶ Ἐρασίστρατος ὁ Φαίακος τοῦ Ἐρασι-
 στράτου ἀδελφιδοῦς—ἐτύγχανεν δὲ τότε νεωστὶ παρῶν ἀπὸ
 Σικελίας καὶ τῶν τόπων τούτων ὁ Ἐρασίστρατος—προσελθὼν 5
 δ' ἔφη, Χαῖρε, ὦ Σώκρατες.—Καὶ σύ γε, ἦν δ' ἐγώ. τί b
 γάρ; καλόν τι ἀπὸ Σικελίας ἔχεις λέγειν ἡμῖν;—Καὶ πάνν.
 ἀλλὰ βούλεσθ', ἔφη, πρῶτον καθιζῶμεθα; κέκμηκα γὰρ χθὲς
 βαδίσας Μεγαρόθεν.—Πάνν γε, εἰ δοκεῖ.—Τί οὔν, ἔφη,
 βούλεσθε πρῶτον ἀκούειν τῶν ἐκεῖ; πότερον περὶ αὐτῶν 5
 ἐκείνων ὅτι πράττουσιν, ἢ ὅπως πρὸς τὴν πόλιν ἔχουσιν τὴν
 ἡμετέραν; ἐκεῖνοι γὰρ ἐμοὶ δοκοῦσιν πεπονθέειν πρὸς ἡμᾶς
 οἷόν περ οἱ σφῆκες. καὶ γὰρ τούτους ἐάν τις κατὰ σμικρὸν
 ἐρεθίζων ὀργίσῃ, ἄμαχοι γίγνονται, ἕως τις αὐτοὺς ἐπιθέμενος c

ο 8 ἀποτυχέστερος AY: ἀτυχέστερος Z d 2 τί Y: τί** A: τίνα Z
 a 2 στιριεύς AZO προσηλθέτην L: προηλθέτην ΛΟ b 1 σύ γε
 ΛΟ: σὺ δὲ L b 2 καλόν] καινόν Fischer b 4 γε L: om. A

πανοικὶ ἐξέλη. οὕτως οὖν καὶ οἱ Συρακόσιοι, εἰ μὴ τις ἔργον
 ποιησάμενος σφόδρα μεγάλῳ στόλῳ ἤξει ἐκείσε, οὐκ ἔστιν
 ὅπως ἐκείνη ἢ πόλις ἔσται ποτὲ ἡμῖν ὑποχειρία, ὑπὸ δὲ
 5 τῶν σμικρῶν τούτων ἂν μᾶλλον ὀργίζωτο, οὕτως ὡς ἂν
 μάλιστα χαλεπώτατοι εἴησαν. πεπόμφασι δὲ καὶ νῦν ὡς
 ἡμᾶς πρέσβεις, ὡς μὲν ἐμοὶ δοκεῖ, βουλόμενοί τι ἐξαπατήσαι
 d τὴν πόλιν.—Μεταξὺ δὲ ἡμῶν διαλεγομένων ἐτυχέτην οἱ
 Συρακόσιοι πρέσβεις παριόντες. εἶπεν οὖν ὁ Ἐρασίστρατος,
 δείξας εἰς τὸν ἕνα τῶν πρέσβεων, Οὔτοσὶ μέντοι, ἔφη, ὦ
 Σώκρατες, πλουσιώτατός ἐστιν τῶν Σικελιωτῶν καὶ Ἴτα-
 5 λιωτῶν. πῶς δ' οὐχί, ἔφη, ᾧ γε ὑπάρχει γῆ τε ἄφθορος
 οὕτως, ὥστε εὐπορίαν εἶναι, εἴ τις βούλοιο, πάνυ πολλὴν
 γεωργεῖν; καὶ αὕτη μὲν τοιαύτη οἶα οὐχ ἑτέρα ἄλλη ἔν
 γε τοῖς Ἑλλησι, ἔτι δὲ τᾶλλα τὰ εἰς πλοῦτον ἤκουτα
 ἄπλετα, ἀνδράποδα καὶ ἵπποι καὶ χρυσὸς καὶ ἄργυρος.—
 10 Ὅρων δ' ἐγὼ αὐτὸν ἀναγόμενον, ὡς ἀδολεσχῆσοντα περὶ
 393 τῆς οὐσίας τῆς τοῦ ἀνθρώπου, ἠρόμην, Τί δέ, ὦ Ἐρασί-
 στρατε; ἀνὴρ ποῖός τις εἶναι δοκεῖ ἐν τῇ Σικελίᾳ;—Οὔτος,
 ἔφη, Σικελιωτῶν καὶ Ἰταλιωτῶν καὶ δοκεῖ καὶ ἔστι πλεόν
 πάντων πονηρότατος ἢ ὅσῳ πλουσιώτατος, οὕτως ὥστ' εἴ τινα
 5 βούλει Σικελιωτῶν ἐρωτᾶν ὄντια πονηρότατον νομίζει εἶναι
 καὶ πλουσιώτατον, οὐδεὶς ἂν φήσειεν ἄλλον ἢ τοῦτον.

Οἰηθεὶς δ' αὐτὸν ἐγὼ οὐ περὶ σμικρῶν τὸν λόγον ποιεῖσθαι,
 ἀλλὰ περὶ τῶν μεγίστων δοκούντων εἶναι, ἀρετῆς τε πέρι καὶ
 b πλοῦτου, ἠρόμην πότερον ἂν φαίη πλουσιώτερον εἶναι ἀν-
 θρωπον ὅτῳ ὄντα τυγχάνει τάλαντα ἀργυρίου, ἢ ὅτῳ ἀγρὸς
 ἄξιος δυοῖν ταλάντων.—Οἶμαι μὲν ἐγώ, ἔφη, ὅτῳ ἀγρός.—
 Οὐκοῦν, ἔφη ἐγώ, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ εἰ τυγχάνοι
 5 τῷ ἰμάτια ὄντα ἢ στρώματα ἢ τᾶλλα ἔτι πλείονος ἄξια ἢ

c 5 ὀργίζοιτο A : ὀργίζοιτο L O   d 7 αὐτῆ A   d 8 γε] τε
 L O : om. A in ras.   d 9 ἄπλετα L : ἀπλᾶ τὰ A O   a i δέ]
 δαί fecit A²   b 2 ὅτῳ ὄντα L : ὅτῳ ὄν Z O : ὅτῳ οὖν ex δτφρον A²
 τάλαντα A L O : τάλαντων Z   b 4 τυγχάνοι A O : τυγχάνει L
 b 5 ἔτι πλείονος Stephanus : ἐπὶ πλείονος libri

ὅσον τῷ ξένῳ, οὗτος εἶη ἂν πλουσιώτερος.—Συνέφη καὶ
 ταῦτα.—Εἰ δέ τις σοι διδοίη αἵρεσις τούτου, πότερον ἂν
 βούλοιο;—Ἐγὼ μὲν ἂν, ἔφη, τὸ πλείστου ἄξιον.—Ποτέρως c
 ἂν οἰόμενος πλουσιώτερος εἶναι;—Οὕτω.—Νυνὶ μὲν ἄρα
 φαίνεται οὗτος ἡμῖν ὡς πλουσιώτατος, ὅστις πλείστου ἄξια
 κέκτηται;—Ναί, ἔφη.—Οὐκοῦν, ἦν δ' ἐγώ, οἱ ὑγιαίνοντες τῶν
 καμνόντων πλουσιώτεροι ἂν εἴησαν, εἴπερ ἡ ὑγεία πλείονος 5
 ἄξιον κτῆμα ἢ τὰ τοῦ κάμνουτος χρήματα. οὐδεὶς γ' ἂν
 οὖν ὅστις οὐχὶ προτιμήσειεν ὑγιαίνειν ὀλίγον κεκτημένος
 ἀργύριον μᾶλλον ἢ τὰ βασιλέως τοῦ μεγάλου χρήματα d
 κεκτημένος νοσεῖν, δῆλον ὅτι πλείονος ἄξιον οἰόμενος εἶναι
 τὴν ὑγείαν. οὐ γὰρ ἂν ποτε προηρεῖτο, εἰ μὴ προτιμότερον
 ἡγεῖτο εἶναι τῶν χρημάτων.—Οὐ γάρ.—Οὐκοῦν καὶ εἰ τι
 ἄλλο φαίνοιτο πλείονος ἄξιον τῆς ὑγείας, ὁ τοῦτο κεκτη- 5
 μένος, οὗτος ἂν πλουσιώτατος εἴη.—Ναί.—Εἰ δὲ δὴ τις
 ἡμᾶς νυνὶ προσελθὼν ἔροιτο, ὦ Σώκρατες καὶ Ἐρυξία καὶ
 Ἐρασίστρατε, ἔχοιτ' ἂν εἰπεῖν μοι τί ἐστὶν ἀνθρώπῳ πλείστου e
 ἄξιον κτῆμα; ἄρα γε τοῦτο ὁ κτησάμενος ἄνθρωπος ἄριστα
 βουλευοίτο περὶ τούτου, ὅπως ἂν βέλτιστα διαπράττοιτο τά
 τε αὐτὸς αὐτοῦ πράγματα καὶ τὰ τῶν φίλων; τί ἂν εἶναι
 τοῦτο φήσαιμεν;—Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, ὦ Σώκρατες, εὐδαιμονία 5
 πλείστου ἄξιον ἀνθρώπῳ εἶναι.—Καὶ οὐ κακῶς γ', ἔφην ἐγώ
 ἀλλ' ἄρα γε τούτους ἂν τῶν ἀνθρώπων εὐδαιμονεστάτους
 ἡγησαίμεθα εἶναι, οἵτινες μάλιστα εὖ πράττειν;—Ἐμοὶ γοῦν
 δοκοῦσιν.—Οὐκοῦν ἂν οὗτοι ἄριστα πράττειν, ὅσοι περ καὶ
 ἐλάχιστα ἐξαμαρτάνοιεν περὶ σφᾶς αὐτοῦ καὶ περὶ τοὺς 10
 ἄλλους ἀνθρώπους, τὰ δὲ πλείστα κατορθοῖεν;—Πάνυ γε.—
 Οὐκοῦν οἱ ἐπιστάμενοι τὰ κακὰ καὶ τὰ ἀγαθὰ, καὶ ὅσα
 πρακτέα καὶ ὅσα μὴ, οὗτοι ἂν ὀρθότατα πράττειν καὶ 394
 ἐλάχιστα ἐξαμαρτάνοιεν;—Συνεδόκει καὶ ταῦτα.—Νῦν ἄρα
 ἡμῖν φαίνονται οἱ αὐτοὶ ἄνδρες σοφώτατοί τε καὶ ἄριστα

b6 ὅσον A O: ὅσον L   e3 διαπράττοιτο Schneider: λίαν
 πράττοιτο A L O: λίαν πράττει Stephanus   e5 δοκεῖ A O:
 om. L

πράττοντες καὶ εὐδαιμονέστατοι καὶ πλουσιώτατοι, εἴπερ ἄρα
 5 ἡ σοφία τοῦ πλείστου ἄξιον κτήμα φαίνεται.—Ναί.—'Ἄλλ',
 ἔφη ὑπολαβῶν ὁ Ἐρυξίας, ὦ Σώκρατες, τί ἂν ὄφελος εἴη
 τῷ ἀνθρώπῳ, εἰ σοφώτερος μὲν εἴη τοῦ Νέστορος, τὰ δ'
 b ἐπιτήδεια τὰ πρὸς τὴν διαίταν μὴ τυγχάνοι ἔχειν, σιτία καὶ
 ποτὰ καὶ ἱμάτια καὶ εἴ τι ἄλλο τῶν τοιούτων ἐστίν; τί ἂν ἡ
 σοφία ὠφελοῖη; ἢ πῶς ἂν οὗτος πλουσιώτατος εἴη, ὅν γε
 οὐδὲν κωλύει πτωχεύειν, μηδεὶός γ' εὐποροῦντα τῶν ἐπιτη-
 5 δειῶν;—Σφοδρὰ οὖν ἐδόκει καὶ οὗτος λέγειν τι.—'Ἄλλὰ
 πότερον, ἦν δ' ἐγώ, ὁ μὲν τὴν σοφίαν κεκτημένος πάθοι ἂν
 τοῦτο, εἰ ἐνδεὴς γένοιτο τούτων· εἰ δέ τις τὴν Πουλυτίωνος
 c οἰκίαν κεκτημένος εἴη καὶ πλήρης εἴη χρυσίου καὶ ἀργυρίου
 ἢ οἰκία, οὐκ ἂν δεηθείη οὐδενός;—'Ἄλλ', ἔφη, τοῦτον μὲν
 οὐδὲν κωλύει αὐτίκα νῦν διαθέμενον τὰ κτήματα ἔχειν ἀντ'
 αὐτῶν τούτων ὡν περ καὶ τυγχάνει δεόμενος εἰς τὴν διαίταν,
 5 ἢ καὶ νόμισμα ἀνθ' ὅτου ταῦτα δυνήσεται πορίζεσθαι, καὶ
 ἀπάντων εὐπορεῖν παραχρῆμα.—Εἴ γε τυγχάνοιεν, ἔφην ἐγώ,
 οἱ ὄντες ἄνθρωποι δεόμενοι τοιαύτην σφίσιν οἰκίαν γενέσθαι
 d μᾶλλον ἢ περ τὴν ἐκείνου σοφίαν, ἐπεὶ εἴ γε τοιοῦτοι εἴσαν
 οἶοι τὴν τοῦ ἀνθρώπου σοφίαν περὶ πλείονος ἠγεῖσθαι καὶ
 τὰ ἀπὸ ταύτης γιγνόμενα, πολὺ μᾶλλον οὗτος ἔχοι διατί-
 θεσθαι, εἴπερ τυγχάνοι τι δεόμενος καὶ βούλοιο καὶ αὐτὴν
 5 καὶ τὰ ἔργα τὰ ἀπὸ ταύτης διατίθεσθαι. ἢ τῆς μὲν οἰκίας ἢ
 τε χρῆσις πολλὴ τυγχάνει οὐσα καὶ ἀναγκαῖα, καὶ μεγάλα
 τῷ ἀνθρώπῳ τὰ διαφέροντα τὰ πρὸς τὸν βίον ἐν τῇ τοιαύτῃ
 οἰκίᾳ οἰκεῖν μᾶλλον ἢ ἐν σμικρῷ καὶ φαύλῳ οἰκιδίῳ, τῆς δὲ
 e σοφίας ἢ τε χρεῖα ὀλίγον ἀξία καὶ τὰ διαφέροντα σμικρὰ
 ἢ σοφῷ ἢ ἀμαθεῖ εἶναι περὶ τῶν μεγίστων; ἢ τούτου μὲν
 καταφρονεῖν τοὺς ἀνθρώπους καὶ μὴ εἶναι ὠνητάς, τῆς δὲ
 κυπαρίπτου τῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ Πεντελικῶν λίθων πολλοὺς
 5 τοὺς δεομένους τε καὶ βουλομένους πρίασθαι; οὐκ οὖν ἂν εἴ
 γε σοφὸς εἴη κυβερνήτης οὐδὲ ἰατρὸς σοφὸς τὴν τέχνην, ἢ

a 5 τοῦ] τὸ Boeckh

a 6 Ἐρυξίας Fischer : ἐρασίστρατος libri

d 4 τυγχάνοι Ζ : τυγχάνει Α Ο

τιν' ἄλλην τῶν τοιουτοτρόπων τεχνῶν εἶ καὶ καλῶς δύναίτο
 μεταχειρίζεσθαι, οὐδενὸς ὅτου οὐκ ἂν ἐντιμότερος εἴη τῶν
 κατὰ τὰς οὐσίας μεγίστων κτημάτων· ὁ δὲ δυνάμενος εἶ
 βουλεύεσθαι καὶ αὐτὸς αὐτοῦ πέρι καὶ ἐτέρον, ὅπως ἂν ἄριστα 10
 πράττοι, οὐκ ἂν ἄρα δύναίτο διατίθεσθαι, εἴπερ βούλοιτό γε
 τοῦτο πράττειν;—Ἵπολαβῶν δὲ καὶ ὑποβλέψας ὁ Ἐρυξίας, 395
 ὥσπερ τι ἀδικούμενος, Σὺ γὰρ ἂν, ἔφη, ὦ Σώκρατες, εἰ δέοι
 σε τάληθῆ λέγειν, φαίης ἂν εἶναι Καλλίου τοῦ Ἴππονίκου
 πλουσιώτερος; καίτοι οὐκ ἂν ἀμαθέστερός γε ὁμολογήσαις
 ἂν εἶναι περὶ οὐδενὸς τῶν μεγίστων, ἀλλὰ σοφώτερος· καὶ 5
 οὐδὲν μᾶλλον διὰ τοῦτο πλουσιώτερος εἶ.—Ἴσως γάρ, ἦν δ'
 ἐγώ, σὺ οἶει, ὦ Ἐρυξία, τουτουσί μὲν τοὺς λόγους, οὓς νυνὶ
 διαλεγόμεθα, εἶναι παιδιάν, ἐπεὶ οὐκ ἀληθῶς γε οὕτως ἔχειν, b
 ὁλλ' ὥσπερ ἐν τῇ πεττεία εἶναι πεττούς, οὓς εἰ τις φέροιτο,
 δύναίτ' ἂν τοὺς ἀντιπαίζοντας ποιεῖν ἡτᾶσθαι οὕτως ὥστε
 μὴ ἔχειν ὅτι πρὸς ταῦτα ἀντιφέρωσιν. Ἴσως οὖν καὶ περὶ τῶν
 πλουσιῶν οἶει μὲν οὐδέν τι μᾶλλον οὕτως ἔχειν, λόγους δέ 5
 τινὰς εἶναι τοιούτους οὐδέν τι μᾶλλον ἀληθεῖς ἢ ψευδεῖς, οὓς
 λέγων ἄνθρωπος περιγίγνοιτ' ἂν τῶν ἀντιλεγόντων, ὡς οἱ
 σοφώτατοι καὶ πλουσιώτατοι ἡμῖν εἰσιν, καὶ ταῦτα μέντοι
 αὐτὰ ψευδῆ λέγων ἀληθῆ λέγοντων. καὶ οὐδὲν μὲν ἴσως c
 θαυμαστόν, ὁμοίως ὥσπερ εἰ δὴ ἄνθρώπῳ περὶ γραμμάτων
 λεγοίτην, ὁ μὲν φάσκων τοῦ Σωκράτους ἄρχειν σίγμα, ὁ δ'
 ἕτερος ἄλφα, οὗτος ἂν εἴη κρείττων ὁ λόγος ὁ τοῦ λέγοντος
 ἄλφα ἢ τοῦ φάσκοντος σίγμα ἄρχειν.—Περιβλέψας δὲ πρὸς 5
 τοὺς παρόντας ὁ Ἐρυξίας, ἅμα γελῶν τε καὶ ἐρυθριῶν, ὥσπερ
 οὐ παρῶν τοῖς ἐμπροσθεν λελεγμένοις, Ἐγὼ μὲν, ἔφη, ὦ
 Σώκρατες, οὐ τοιούτους ὄμην δεῖν τοὺς λόγους εἶναι οἷς d
 μήτ' ἂν πείσαι δύναίτο τις μηδένα τῶν παρόντων, μήτ' ἂν
 ὠφεληθεῖη μηδὲν ἀπ' αὐτῶν—τίς γὰρ ἂν ἀνθρώπων ποτὲ
 πεισθεῖη νοῦν ἔχων ὡς οἱ σοφώτατοι ἡμῖν πλουσιώτατοι;—

b 1 παιδιάν ex παιδείαν a γε] τε AZO b 2 ὥσπερ ex ὡπερ a
 b 8 μέντοι αὐτὰ ci. Fischer : μὲν τοιαῦτα A O : μὲν Z O : c 2 ὥσπερ
 εἰ] ὡς περὶ A O c 5 ἄρχειν scripsi : ἀρχήν libri

- 5 ἀλλὰ μᾶλλον, ἐπειδὴ περὶ τοῦ πλουτεῖν, διαλέγεσθαι δεῖν
 ὀπόθεν καλὸν ἐστὶ πλουτεῖν καὶ ὀπόθεν αἰσχρὸν, καὶ αὐτὸ
 τὸ πλούσιον εἶναι ὁποῖόν τί ἐστιν, πότερον ἀγαθὸν ἢ κακόν.
 —Εἶεν, ἔφη ἐγὼ· τοιγαροῦν τὸ λοιπὸν δὴ φυλαξόμεθα·
 e καλῶς δὲ καὶ σὺ ποιεῖς παραιῶν. ἀλλὰ τί οὐκ αὐτός,
 ἐπεὶ περ εἰσηγή τὸν λόγον, ἐπεχείρησας εἰπεῖν πότερον σοὶ
 δοκεῖ ἀγαθὸν εἶναι τὸ πλουτεῖν ἢ κακόν; ἐπειδὴ περ οἷ γ'
 ἔμπροσθεν λόγοι οὐ περὶ τούτου δοκοῦσί σοι εἰρησθαι.—
 5 Ἐμοὶ μὲν τοίνυν δοκεῖ ἀγαθὸν εἶναι, ἔφη, τὸ πλουτεῖν.—
 Ἔτι δ' αὐτοῦ τι βουλομένου λέγειν, ὑποκρούσας ὁ Κριτίας,
 Σὺ γὰρ εἰπέ μοι, ὦ Ἐρυξία, ἀγαθὸν ἢ γῆ τὸ πλουτεῖν;—
 Ἐγωγε νῆ Δία· ἢ γὰρ ἂν μαινοίμην. καὶ οὐδένα γε οἶμαι
 εἶναι ὅστις ἂν οὐχ ὁμολογήσειεν ταῦτα.—Καὶ μὴν, ἔφη ὁ
 10 ἕτερος, καὶ ἐγὼ οἶμαι οὐδένα ὄντιν' οὐκ ἂν ποιῆσαι ὁμολογεῖν
 396 ἐμοὶ ἐνίοις ἀνθρώποις κακὸν εἶναι τὸ πλουτεῖν. οὐκ ἂν οὖν,
 εἴπερ ἀγαθὸν ἦν, κακὸν ἡμῶν ἐνίοις ἐφαίνετο.—Εἶπον οὖν
 αὐτοῖν ὅτι Ἐγὼ τοι ὑμᾶς, εἰ μὲν ἐτυγχάνετε περὶ τούτου δια-
 φερόμενοι, ὀπότερος ὑμῶν ἀληθέστερα λέγει περὶ ἰππασίας,
 5 ὅπως ἂν τις ἄριστα ἰππεύοι, εἰ μὲν αὐτὸς ἐτύχανον ἰππικὸς
 ὢν, αὐτὸς ἂν ὑμᾶς ἐπειρώμην παύειν τῆς διαφορᾶς—ἡσχυ-
 νόμην γὰρ ἂν εἰ παρῶν μὴ καθ' ὅσον οἶός τ' ἦν ἐκώλυον
 διαφερομένους—ἢ εἰ περὶ ἐτέρου οὐτινοσοῦν διαφερόμενοι
 b μηδέν τι μᾶλλον ἐμέλλετε, εἰ μὴ ὁμολογοῦτε τουτί, μᾶλλον
 ἐχθρῶ ἀντὶ φίλων ἀπαλλαγῆναι· νῦν δέ, ἐπειδὴ τετυχήκατε
 περὶ τοιούτου πράγματος διαφερομένω, ᾧ ἀνάγκη προσχρη-
 σθαι παρ' ὄλον τὸν βίον, καὶ μεγάλως διαφέρει πότερον
 5 ἐπιμελητέον ἐστὶν τούτου ὡς ὠφελίμου ὄντος ἢ οὐ, καὶ ταῦτα
 οὐ τῶν φαύλων ἀλλὰ τῶν μεγίστων δοκούντων εἶναι τοῖς
 Ἕλλησιν—οἱ γοῦν πατέρες τουτί πρῶτον τοῖς σφετέροις ὑέσιν
 c παραινοῦσιν, ἐπειδὴν εἰς τὴν ἡλικίαν τάχιστα ἀφίκωνται τοῦ
 ἤδη φρονεῖν, ὡς δοκοῦσιν, σκοπεῖν ὀπόθεν πλούσιοι ἔσονται,

d 7 ὁποῖόν τί re vera A   e 10 ἕτερος] ἐταῖρος Boeckh   a 8 οὐτι-
 νοσοῦν] τινοσοῦν A (sed οὐ ref. a) Z O   b 4 μεγάλως Z et ws in
 marg. A²: μέγαλα A O   b 7 τουτί] του in marg. A²

ὡς, ἂν μὲν τι ἔχῃς, ἄξιός του εἶ, ἔαν δὲ μὴ, οὐδενός—εἰ οὖν
 σπουδάζεται μεν οὕτως σφόδρα, ὑμεῖς δὲ τὰλλα συμφερο-
 μένω, περὶ τούτου οὕτως μεγάλου πράγματος διαφέρεσθε, 5
 ἔτι δ' αὖ πρὸς τούτοις περὶ τοῦ πλουτεῖν διαφέρεσθε οὐχ
 ὀπότερον μέλαν ἢ λευκὸν οὐδὲ ὀπότερον κούφον ἢ βαρύ, ἀλλ'
 ὀπότερον κακὸν ἢ ἀγαθόν, ὡς ἂν μάλιστα καὶ εἰς ἔχθραν
 καταστήναι, εἰ τῶν κακῶν τε καὶ ἀγαθῶν πέρι διαφέρεσθε, d
 καὶ ταῦτα μέντοι τὰ μάλιστα φίλω τε οὔτε καὶ συγγενεῖ—
 ἐγὼ οὖν, ὅσον ἂν ἐπ' ἐμοὶ ᾗ, οὐ περιόψομαι ὑμᾶς αὐτοὺς
 αὐτοῖς διαφερομένους· ἀλλ' εἰ μὲν αὐτὸς οἶός τ' ᾗ, φράσας
 ἂν ὑμῖν ὅπως ἔχει, ἔπαυσα τῆς διαφορᾶς· νυνὶ δ' ἐπειδὴ 5
 αὐτὸς μὲν οὐ τυγχάνω οἶός τ' ὦν, ὑμῶν δ' ἑκάτερος οἶεται
 οἶός τ' εἶναι ὁμολογεῖν ποιῆσαι τὸν ἕτερον, ἔτοιμός εἰμι e
 συλλαμβάνειν καθ' ὅσον ἂν δύνωμαι, ἵνα διομολογηθῇ ὑμῖν
 ὅπως ἔχει τοῦτο. σὺ οὖν, ἔφην, ὦ Κριτία, ἐπιχείρει ποιῆσαι
 ἡμᾶς ὁμολογεῖν, ὥσπερ ὑπεδέξω.—'Ἄλλ', ἔφη, ἐγὼ μὲν,
 ὥσπερ ἠρξάμην, Ἐρυξίαν τοῦτον ἠδέως ἐροίμην ἂν εἰ δοκοῦσιν 5
 αὐτῷ εἶναι ἄνθρωποι ἄδικοι καὶ δίκαιοι.—Νῆ Δία, ἔφη
 ἐκείνος, καὶ σφόδρα μέντοι.—Τί δέ; τὸ ἀδικεῖν πότερον
 κακὸν σοι δοκεῖ εἶναι ἢ ἀγαθόν;—Κακὸν ἔμοιγε.—Δοκεῖ δ'
 ἂν σοι ἄνθρωπος, εἰ μοιχεύοι τὰς τῶν πέλας γυναικας ἐπ'
 ἀργυρίῳ, ἀδικεῖν ἂν ἢ οὐ; καὶ ταῦτα μέντοι καὶ τῆς πόλεως 10
 καὶ τῶν νόμων κωλύοντων;—'Ἀδικεῖν ἂν ἔμοιγε δοκεῖ.—
 Οὐκοῦν, ἔφη, εἰ μὲν πλούσιος τυγχάνοι ὦν καὶ ἀργύριον
 δυνατὸς ἀναλώσαι ὁ ἄδικός τε ἄνθρωπος καὶ ὁ βουλόμενος,
 ἐξαμαρτάνοι ἂν· εἰ δέ γε μὴ ὑπάρχοι πλουσίῳ εἶναι τῷ 397
 ἀνθρώπῳ, οὐκ ἔχων ὀπόθεν ἀναλίσκοι, οὐδ' ἂν διαπράττεσθαι
 δύναιτο ἢ βούλεται, ὥστ' οὐκ ἂν οὐδὲ ἐξαμαρτάνοι. διὸ καὶ
 λυσιτελοῖ ἂν τῷ ἀνθρώπῳ μᾶλλον μὴ εἶναι πλουσίῳ, εἴπερ
 ἦττον διαπράζεται ἢ βούλεται, βούλεται δὲ μοχθηρά. καὶ 5

c 4 σπουδάζεται Z: σπουδάσετε A O   d 2 συγγενεῖ scripsi:
 συγγενεῖς (sic) A (sed ἐε s. v. et συγγενέε in marg. a): συγγενεῖς Z O
 d 4 ἢ] ἢι A O: ἦν Z et fecit a   d 5 ἔχη A (sed η in ras. A²) et
 mox e 3   e 7 δέ] δαί fecit A²   a 4 μὴ A Z O²: om. O

πάλω αὖ τὸ νοσεῖν πότερον ἂν φαίης κακὸν ἢ ἀγαθὸν εἶναι;
 —Κακὸν ἔγωγε.—Τί δέ; δοκοῦσί τινές σοι ἀκρατεῖς εἶναι
 b ἄνθρωποι;—Ἔμοιγε.—Οὐκοῦν εἰ βέλτιον εἴη πρὸς ὑγίειαν
 τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ ἀπέχεσθαι σίτων καὶ ποτῶν καὶ τῶν
 ἄλλων τῶν ἡδέων δοκούντων εἶναι, ὁ δὲ μὴ οἴός τ' εἴη δι' ἀκρά-
 τειαν, βέλτιον ἂν εἴη τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ μὴ ὑπάρχειν ὁπόθεν
 5 ἐκποριεῖται ταῦτα, μᾶλλον ἢ πολλήν περιουσίαν εἶναι τῶν
 ἐπιτηδείων; οὕτω γὰρ ἂν αὐτῷ οὐκ ἐξουσία εἴη ἐξαμαρτάνειν,
 οὐδ' εἰ σφόδρα βούλοιο.

Ἐδοκεῖ οὖν εὖ καὶ καλῶς διειλέχθαι ὁ Κριτίας οὕτως, ὥστ'
 c εἰ μὴ ἠσχύνετο τοὺς παρόντας ὁ Ἐρυξίας, οὐδὲν αὐτὸν ἐκώλυεν
 ἀναστάντα τύπτειν τὸν Κριτίαν· οὕτως ᾤετο μεγάλου τιὸς
 ἔστερηῆσθαι, ἐπεὶ αὐτῷ φανερὸν ἐγένετο ὅτι οὐκ ὀρθῶς τὸ
 πρότερον ἐδόξαζε περὶ τοῦ πλουτεῖν. καταμαθὼν δ' ἐγὼ
 5 οὕτως ἔχοντα τὸν Ἐρυξίαν, καὶ εὐλαβούμενος μὴ πορρωτέρω
 τις λοιδορία καὶ ἐναντίωσις γένοιτο, Τουτονὶ μὲν τὸν λόγον,
 ἔφην ἐγὼ, πρῶην ἐν Λυκείῳ ἀνὴρ σοφὸς λέγων Πρόδικος ὁ
 d Κεῖος ἐδόκει τοῖς παροῦσι φλυαρεῖν οὕτως, ὥστε μηδένα δύ-
 νασθαι πείσαι τῶν παρόντων ὡς ἀληθῆ λέγει. καὶ δῆτα
 καὶ μειράκιόν τι σφόδρα νέον προσελθὼν καὶ στωμύλον,
 προσκαθιζόμενον, κατεγέλα τε καὶ ἐχλεύαζεν καὶ ἔσειεν αὐτόν,
 5 βουλόμενον λόγον λαμβάνειν ὧν ἔλεγεν· καὶ μέντοι καὶ πολὺ
 μᾶλλον εὐδοκίμησε παρὰ τοῖς ἀκρωμένοις ἤπερ ὁ Πρόδικος.
 —Ἄρ' οὖν, ἔφη ὁ Ἐρασίστρατος, ἔχουσ ἂν ἡμῖν ἀπαγγεῖλαι
 e τὸν λόγον;—Πάνυ μὲν οὖν, ἐὰν ἄρα ἀναμνησθῶ. ὦδὲ γάρ
 πως, ὡς ἐγῶμαι, εἶχεν.

Ἡρώτα γὰρ αὐτὸν τὸ μειράκιον πῶς οἶεται κακὸν εἶναι τὸ
 πλουτεῖν, καὶ ὅπως ἀγαθόν. ὁ δ' ὑπολαβὼν, ὥσπερ καὶ σὺ
 5 νυνδῆ, ἔφη, Τοῖς μὲν καλοῖς ἀγαθοῖς τῶν ἀνθρώπων ἀγαθόν,
 καὶ τοῖς ἐπισταμένοις ὅπου δεῖ χρῆσθαι τοῖς χρήμασι, τού-
 τοις μὲν ἀγαθόν, τοῖς δὲ μοχθηροῖς καὶ ἀνεπιστήμοσι κακόν.

a 7 δέ] δαί fecit A² εἶναι re vera A b 3 ἄλλων τῶν A :
 ἄλλων Z O c 7 λυκείῳ A (sed εἰ ref.) d 1 Κεῖος] κῖος A Z O
 d 3 μειράκιόν Z O² : τὸ μειράκιον A O e 7 κακόν A O et s. v. Z² :
 πανθρόν Z

ἔχει δ', ἔφη, καὶ τᾶλλα πράγματα οὕτω πάντα· ὅποιοι γὰρ
 ἂν τινες ὦσιν οἱ χρώμενοι, τοιαῦτα καὶ τὰ πράγματα αὐτοῖς
 ἀνάγκη εἶναι. καλῶς δ', ἔφη, δοκεῖ μοι καὶ τὸ τοῦ Ἀρχιλόχου 10
 πεποιῆσθαι—

·καὶ φρονεῦσι τοῖ ὀκοίοις ἐγκυρέωσι ἔργασιν.

Νῦν ἄρ', ἔφη τὸ μειράκιον, εἴ τις ἐμὲ σοφὸν ποιῶ ταύτην 398
 τὴν σοφίαν ἢν οἱ ἀγαθοὶ ἄνδρες σοφοὶ εἰσιν, ἅμα ἀνάγκη
 καὶ τὰ ἄλλα πράγματ' αὐτὸν ἀγαθὰ ἐμοὶ ποιεῖν, πρὸς μὲν
 αὐτὰ ἐκεῖνα μηδὲν πραγματευσάμενον, ὅτι δέ με αὐτ' ἀμαθοῦς
 σοφὸν πεποιήκειν ἄρα· ὥσπερ εἴ τις ἐμὲ νυνὶ γραμματικὸν 5
 ποιήσειεν, ἀνάγκη αὐτὸν καὶ τᾶλλα πράγματα γραμματικὰ
 ἐμοὶ ποιεῖν, καὶ εἰ μουσικόν, μουσικά, ὥσπερ ὅταν ἀγαθὸν ἐμὲ
 ποιήσῃ, ἅμα ἀγαθὰ καὶ τὰ πράγματα πεποιηκέναι μοι.—Οὐ b
 μέντοι ταῦτά γε συνέφη ὁ Πρόδικος ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν ὠμολόγει.
 —Πότερον δέ σοι δοκεῖ, ἔφη, ὥσπερ οἰκίαν ποιεῖν ἀνθρώπου
 ἔργον εἶναι, οὕτω καὶ πράγματα ἀγαθὰ ποιεῖν; ἢ ἀνάγκη,
 ὅποι' ἄττ' ἂν τὴν ἀρχὴν γένωνται, εἴτε κακὰ εἴτε ἀγαθὰ, 5
 τοιαῦτα διατελεῖν ὄντα αὐτά;—ὑποπτεύσας δέ μοι δοκεῖ
 ὁ Πρόδικος ἢ ἐμελλεν ὁ λόγος χωρήσεσθαι αὐτῶν, σφόδρα
 πανούργως, ἵνα μὴ πάντων (τῶν) παρόντων ἐναντίον φαίνοιτο c
 ἐξελεγχόμενος ὑπὸ τοῦ μειρακίου—μόνῳ μὲν γὰρ αὐτῷ τοῦτο
 παθεῖν οὐδὲν ᾤετο διαφέρειν—ἔφη ἀνθρώπου ἔργον εἶναι.—
 Πότερον δέ σοι, ἔφη, δοκεῖ εἶναι διδακτὸν ἢ ἀρετὴ ἢ ἐρ:φυτον;
 —Διδακτὸν, ἔφη, ἔμοιγε.—Οὐκοῦν, ἔφη, ἂν δοκεῖ σοι ἠλίθιος 5
 εἶναι εἴ τις οἶοιτο τοῖς θεοῖς ἐνχόμενος γραμματικὸς ἂν γενέ-
 σθαι ἢ μουσικός, ἢ ἑτέραν τιὰ ἐπιστήμην λαβεῖν ἢν ἀνάγκη
 μαθόντα παρ' ἑτέρου ἢ αὐτὸν ἐξευρόντα κτήσασθαι;—Συνέφη d
 καὶ ταῦτα.—Οὐκοῦν, ἔφη τὸ μειράκιον, σὺ, ὦ Πρόδικε, ὅταν
 εὐχῇ τοῖς θεοῖς εὖ πράττειν καὶ ἀγαθὰ σοι εἶναι, τότε οἶδὲν
 ἕτερον εὐχῇ ἢ καλὸς κἀγαθὸς γενέσθαι, εἶπερ γε τοῖς μὲν

e 12 τοῖ] τοῖα A ἔργασιν ci. Stephanus: ἐρύμασιν libri a 5 ἄρα·
 ὥσπερ Fischer: ἄρα ὥσπερ A: ὥσπερ ZO b 7 αὐτῷ Stephanus
 c 1 τῶν add. Fischer c 5 δοκεῖ Boeckh: δοκῆ libri c 7 ἦν Boeckh:
 ἦ libri d 4 γε in marg A²: ἐγὼ A et fort. O: om. Z et del. O²

- 5 καλοῖς κάγαθοῖς τῶν ἀνθρώπων καὶ τὰ πράγματα τυγχάνει ἀγαθὰ ὄντα, τοῖς δὲ φαύλοις μοχθηρά. εἴπερ οὖν τυγχάνει ἢ ἀρετὴ διδακτὸς οὔσα, οὐδὲν ἕτερον φαίνοιο ἂν εὐχόμενος ἢ διδαχθῆναι ἢ οὐκ ἐπίστασαι.—Εἶπον οὖν ἐγὼ πρὸς τὸν
- e Πρόδικον ὅτι μοι δοκεῖ οὐχὶ φαῦλον πρᾶγμα πεπονηθῆναι, εἰ τυγχάνει τούτου διημαρτηκῶς, εἰ οἶεται ἡμῖν παρὰ τῶν θεῶν ἢ εὐχόμεθα γενέσθαι ἂν καὶ ἡμᾶ· εἰ καὶ σὺ ἐκάστοτε σπουδῇ βαδίζων εἰς πόλιν, προσευχόμενος αἰτεῖς παρὰ τῶν
- 5 θεῶν δοῦναί σοι ἀγαθὰ, οὐ μέντοι οἶσθα εἰ οἰοί τέ σοι ἐκείνοι ταῦτα δοῦναι ἢ σὺ τυγχάνεις αἰτούμενος, ὥσπερ ἂν εἰ πρὸς τὰς τοῦ γραμματιστοῦ φοιτῶν θύρας ἀντιβολοίης σοι δοῦναι γραμματικὴν ἐπιστήμην μηδὲν ἄλλο πραγματευσαμένῳ, ἀλλὰ ἦντινα λαβὼν παραχρήμα καὶ δυνήσῃ πράττειν τὰ τοῦ
- 10 γραμματιστοῦ ἔργα.

Ταῦτα ἐμοῦ λέγοντος ὁ Πρόδικος ἀντανήγето πρὸς τὸ μειράκιον, ὡς ἀμννούμενος καὶ ἐπιδείξων ταῦτα ἅπερ

399 σὺ νυνδῆ, ἀγανακτῶν εἰ φαίνοιτο μάτην τοῖς θεοῖς εὐχόμενος. εἶτα προσελθὼν ὁ γυμνασίαρχος ἀπαλλάττεσθαι αὐτὸν ἐκ τοῦ γυμνασίου ἐκέλευεν ὡς οὐκ ἐπιτήδεια τοῖς νέοις διαλεγόμενον, εἰ δὲ μὴ ἐπιτήδεια, δῆλον ὅτι

5 μοχθηρά.

Τούτου δὴ σοι ἔνεκα ταῦτα διήλθον, ἵνα θεάσαιο ὡς ἔχουσιν οἱ ἄνθρωποι πρὸς τὴν φιλοσοφίαν. εἰ μὲν γε Πρόδικος παρῆν λέγων ταῦτα, μαίνεσθαι τοῖς παροῦσιν ἐδόκει ἂν

b οὕτως, ὥστε καὶ ἐκβληθῆναι ἐκ τοῦ γυμνασίου, σὺ δὲ νυνὶ οὕτω σφόδρα δοκεῖς εὖ διειλέχθαι, ὥστε οὐ μόνον τοὺς παρόντας πείσαι, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀντιλέγοντα ποιῆσαι ὁμολογεῖν σοι· δῆλον ὅτι ὥσπερ ἐν τοῖς δικαστηρίοις, εἰ δὴ ἄνθρωποι

5 τύχοιεν τὴν αὐτὴν μαρτυρίαν μαρτυροῦντες, ὁ μὲν καλὸς κάγαθὸς δοκῶν εἶναι, ὁ δὲ μοχθηρὸς, διὰ τὴν τοῦ μοχθηροῦ μαρτυρίαν οὐδὲν ἂν τι μᾶλλον οἱ δικασταὶ πεισθείησαν, ἀλλὰ τυχὸν καὶ τὰναντία ποιήσειαν· εἰ δ' ὁ καλὸς κάγαθὸς δοκῶν

ταῦτα φήσειε, καὶ σφόδρ' ἂν δοκοῖ ταῦτα ἀληθῆ εἶναι. ἴσως c
οὖν καὶ οἱ παρόντες τοιοῦτόν τι πεπόνθασιν πρὸς σὲ καὶ Πρὸ-
δικον· τὸν μὲν σοφιστὴν καὶ ἀλαζύνα ἡγοῦντο εἶναι, σὲ δὲ
πολιτικόν τε καὶ ἄνδρα καὶ πολλοῦ ἄξιον. εἶτα οἴονται δεῖν μὴ
αὐτὸν τὸν λόγον θεωρεῖν, ἀλλὰ τοὺς λέγοντας, ὅποιοί τινες 5
ἂν ᾧσω.—'Αλλὰ μέντοι, ἔφη ὁ Ἐρασίστρατος, ᾧ Σώκρατες,
εἰ καὶ σκώπτων λέγεις, φαίνεσθαι ἔμοιγε δοκεῖ ὁ Κριτίας
λέγων τι.—'Αλλὰ μὰ Δί', ἦν δ' ἐγώ, οὐδ' ὅπως οἶον. ἀλλὰ
τί οὐκ, ἐπεὶ ταῦτα εὖ καὶ καλῶς διεῖλεχθον, οὐ καὶ τὰ λοιπὰ d
τοῦ λόγου ἐπετελεσάτην; δοκεῖ δέ μοι ὑμῖν ἐπίλοιπόν τι
εἶναι τῆς σκέψεως, ἐπειδὴ τοῦτό γε ἐδόκει ὁμολογεῖσθαι, τοῖς
μὲν ἀγαθὸν εἶναι, τοῖς δὲ κακόν· λοιπὸν δὴ σκέψασθαι τί
ἐστιν αὐτὸ τὸ πλουτεῖν. εἰ γὰρ μὴ τοῦτο πρῶτον εἴσεσθε, 5
οὐδ' ἂν ὁπότερον κακόν ἐστιν ἢ ἀγαθὸν δύνασθε συνομολο-
γῆσαι. ἔτοιμος δ' ὑμῖν καὶ ἐγώ, καθ' ὅσον οἶός τ' ἂν ᾧ, e
συνδιασκοπεῖσθαι. φρασάτω οὖν ἡμῖν ὁ φάσκων τὸ πλουτεῖν
ἀγαθὸν εἶναι, τούτου πέρι ὅπως τυγχάνει ἔχων.—'Αλλ' ἐγὼ
μὲν, ἔφη, ᾧ Σώκρατες, οὐδέν τι περιττότερον τῶν ἄλλων
ἀνθρώπων τὸ πλουτεῖν λέγω εἶναι· τὸ γὰρ χρήματα πολλὰ 5
κεκτήσθαι, τοῦτο εἶναι τὸ πλουτεῖν· οἶμαι δὲ καὶ Κριτίαν
τοῦτου οὐχ ἕτερόν τι τὸ πλουτεῖν οἶεσθαι εἶναι.—'Ἐτι μὲν
ἄρα, ἦν δ' ἐγώ, κἂν οὕτως ὑπόλοιπον εἶη σκέψασθαι ὁποῖά
ἐστι χρήματα, ἵνα μὴ ὀλίγον ὕστερον περὶ τούτου αὐ πάλιν
φαίνησθον διαφερομένω. αὐτίκα γὰρ οὗτοι Καρχηδόνιοι 10
νομίσματι χρώνται τοιῷδε· ἐν δερματίῳ σμικρῷ ἀποδέδεται 400
ὅσον γε στατήρος τὸ μέγεθος μάλιστα, ὅτι δὲ ἐστιν τὸ
ἐναποδεδεμένον, οἷδεῖς γινώσκει, εἰ μὴ οἱ ποιοῦντες· εἶτα
κατεσφραγισμένῳ τούτῳ νομίζουσιν, καὶ ὁ πλείστα τοιαῦτα
κεκτημένος, οὗτος πλείστα δοκεῖ χρήματα κεκτήσθαι καὶ 5
πλουσιώτατος εἶναι. εἰ δέ τις παρ' ἡμῖν πλείστα τοιαῦτα

c 4 καὶ ante ἄνδρα secl. Clericus d 1 οὐκ A O : om. Z et del. O²
d 2 ἐπετελέσατον ci. Bekker d 6 δύνασθε A (sed asθε ref. in ras.) O
e 10 φαίνησθον Bekker : φανῆσθον libri οὔτοι] οὖν οἱ Horreus
a 2 γε Boeckh : τε libri

κεκτημένος εἶη, οὐδὲν ἂν μάλλον πλούσιος εἶη ἢ εἰ ψήφους
 πολλὰς τῶν ἐκ τοῦ ὄρους ἔχοι. ἐν δὲ Λακεδαίμονι σιδηρῶ
 b σταθμῶ νομίζουσιν, καὶ ταῦτα μέντοι τῷ ἀχρείῳ τοῦ σιδήρου
 καὶ ὁ πολὺν σταθμὸν σιδήρου τοῦ τοιούτου κεκτημένος
 πλούσιος δοκεῖ εἶναι, ἐτέρωθι δ' οὐδεὶς ἀξίον τὸ κτήμα.
 ἐν δὲ τῇ Αἰθιοπία λίθοις ἐγγεγλυμμένοις χρῶνται, οἷς οὐδὲν
 5 ἂν ἔχοι χρήσασθαι Λακωνικὸς ἀνὴρ. ἐν δὲ Σκύθαις τοῖς
 νομάσιω εἴ τις τὴν Πουλυτίωνος οἰκίαν κεκτημένος εἶη,
 οὐδὲν ἂν πλουσιώτερος δοκοῖ εἶναι ἢ εἰ παρ' ἡμῖν τὸν Λυκα-
 c βηττόν. δῆλον οὖν ὅτι οὐκ ἂν εἶη ἕκαστά γε τούτων κτήματα,
 εἴπερ ἔνιοι τῶν κεκτημένων μηδὲν διὰ τοῦτο πλουσιώτεροι
 φαίνονται. ἀλλ' ἔστιν, ἔφην, ἕκαστα τούτων ὄντα τοῖς μὲν
 χρήματά τε καὶ πλούσιοι οἱ ταῦτα κεκτημένοι, τοῖς δὲ οὔτε
 5 χρήματα οὔτε πλουσιώτεροι διὰ τοῦτο, ὥσπερ γε οὐδὲ καλὰ
 τε καὶ αἰσχροῦ πάσιν τὰ αὐτά, ἀλλ' ἕτερα ἐτέροις. εἰ δὴ
 βουλοίμεθα ἐπισκέψασθαι τί δὴ ποτε τοῖς μὲν Σκύθαις αἰ
 d οἰκίαι οὐ χρήματά εἰσιν, ἡμῖν δέ, ἢ τοῖς Καρχηδόνιαις μὲν
 τὰ δέρματα, ἡμῖν δ' οὐ, ἢ τοῖς Λακεδαιμονίοις ὁ σιδήρος
 χρήματα, ἡμῖν δ' οὐ, ἢ ἂν οὕτωςι μάλιστα ἐξεύρομεν;
 5 οἷς οὐδὲν χρώμεθα, κεκτημένος εἶη χίλια τάλαντα σταθμὸν,
 ἔστιν ὅτι ἂν πλουσιώτερος νομίζοιτο εἶναι διὰ τοῦτο;—Οὐκ
 ἔμοιγε φαίνεται.—'Ἄλλ' εἰ τοῦ λυχνίτου λίθου κεκτημένος
 εἶη τὰ χίλια τάλαντα, καὶ σφόδρα πλούσιον φαίμεν εἶναι
 e ἂν;—Πάνυ γε.—'Ἄρά γε, ἔφην, διὰ τοῦτο, ὅτι τὸ μὲν χρή-
 σιμον, τὸ δ' ἀχρεῖον ἡμῖν ἐστι;—Ναί.—'Ἐπεὶ καὶ ἐν τοῖς
 Σκύθαις τούτου ἕνεκα αὐτοῖς οἰκίαι οὐ χρήματά ἐστιν, ὅτι
 οὐδεμία αὐτοῖς χρεῖα οἰκίας ἐστίν· οὐδ' ἂν προτιμήσειεν
 5 Σκύθης ἀνὴρ οἰκίαν αὐτῷ τὴν καλλίστην εἶναι μάλλον ἢ περ
 σίσυραν δερματίνην, ὅτι τὸ μὲν χρήσιμον, τὸ δ' ἀχρεῖον
 αὐτῷ ἐστιν. αὐθις αὖ ἡμῖν τὸ Καρχηδόνιον νόμισμα οὐκ

a 8 σιδηρῶ A   b 7 λυκαβηττόν A sed τ alterum s. v.   c 3 φαίνονται A²: φαίνωνται Λ O   c 4 οἱ A² (s. v.): om. A   c 6 τὰ αὐτά Clericus: τὰ τοιαῦτα libri   δὴ γε vera A

οιόμεθα χρήματα εἶναι· οὐ γὰρ ἔστιν ὅτι ἂν αὐτοῦ κοιμισαί-
 μεθα ὅσων δεόμεθα, ὡσπερ τῷ ἀργυρίῳ, ὡστ' ἀχρεῖον ἂν
 ἡμῖν εἶη.—Εἰκός γε.—"Ὅσα μὲν ἄρα τυγχάνει χρήσιμα 10
 ὄντα ἡμῖν, ταῦτα χρήματα· καὶ ὅσα δ' ἀχρεῖα, ταῦτα δ' οὐ
 χρήματα.—Πῶς οὖν, ἔφη ὁ Ἐρυξίας ὑπολαβών, ὦ Σώκρατες;
 ἢ ἔστιν ὅτι χρώμεθα πρὸς ἀλλήλους τῷ διαλέγεσθαι καὶ τῷ 401
 βλέπειν καὶ ἑτέροις πολλοῖς; ἄρα ἡμῖν ταῦτ' ἂν εἶη [τὰ]
 χρήματα; καὶ μὴν χρήσιμά γε φαίνεται ὄντα. οὐκ αὖ οὐδ'
 οὕτως ἐφαίνετο ἡμῖν ὅτι ποτ' ἔστιν τὰ χρήματα. ὅτι μὲν γὰρ
 ἀνάγκη χρήσιμα εἶναι, ἐάνπερ μέλλῃ χρήματα ἔσεσθαι, 5
 τοῦτο μὲν ἐκ πάντων ὠμολογεῖτο σχεδόν τι· ἀλλὰ ποῖα δὴ
 τῶν χρησίμων, ἐπειδὴ γε οὐ πάντα; φέρε δὴ, εἰ πάλιν ὦδε
 μετιόμεν, ἄρα μᾶλλον τι εὐρεθείη ὁ ζητοῦμεν, τί ποτ' ἔστιν b
 ὁ χρώμεθα χρήμασιν, καὶ πρὸς τί ἠῦρηται ἢ τῶν χρημάτων
 κτήσις, ὡσπερ τὰ φάρμακα πρὸς τὸ τὰς νόσους ἀπαλλάττειν;
 ἴσως γὰρ ἂν ἡμῖν οὕτως μᾶλλον φανερόν γένοιτο. ἐπειδὴ
 ἀναγκαῖον μὲν φαίνεται, ὅσαπερ τυγχάνει χρήματα ὄντα, 5
 ταῦτα καὶ χρήσιμα εἶναι, τῶν δὲ χρησίμων γένος τι ὁ καλοῦ-
 μεν χρήματα, λοιπὸν ἂν εἶη σκέψασθαι τὰ πρὸς τίνα
 χρεῖαν χρήσιμα χρῆσθαι χρήματά ἔστιν. πάντα μὲν γὰρ
 ἴσως χρήσιμα, ὅσοισπερ πρὸς τὴν ἐργασίαν χρώμεθα, ὡσπερ c
 γε πάντα μὲν τὰ ψυχὴν ἔχοντα ζῶα, τῶν δὲ ζῶων γένος τι
 καλοῦμεν ἄνθρωπον. εἰ δὴ τις ἡμᾶς ἔροιτο τίνας ἂν ἡμῖν
 ἐκποδὼν γενομένου οὐδὲν δεοίμεθα ἰατρικῆς οὐδὲ τῶν ταύτης
 ἐργαλείων, ἔχοιμεν ἂν εἰπεῖν ὅτι εἰ αἱ νόσοι ἀπαλλαγεῖσιν 5
 ἐκ τῶν σωμάτων καὶ μὴ γίνουιντο παντάπασιν, ἢ γιγνόμεναι
 παραχρήμα ἀπαλλάττουιντο. ἔστιν ἄρα, ὡς εἰκεν, ἢ ἰατρικὴ
 τῶν ἐπιστημῶν ἢ πρὸς τοῦτο χρησίμη, πρὸς τὸ νόσους
 ἀπαλλάττειν. εἰ δὲ τις ἡμᾶς πάλιν ἔροιτο τίνας ἂν ἡμῖν d

e 8 αὐτοῦ* κοιμισαίμεθα Λ²: αὐτοῦ ἐκκομισαίμεθα A O (deest Z): αὐτῷ
 ἐκκομισαίμεθα Fischer e 11 καὶ om. Stephanus a 2 βλέπειν]
 γράφειν vel βλέπειν ci. Clericus τὰ secl. Boeckh a 7 χρησίμων
 Fischer: χρημάτων libri b 1 τι O: γε A: om. Z b 3 κτήσις
 A O et in marg. Z: κτήσις Z c 1 ὅσοισπερ Stob.: ὅσα γε libri
 37*

ἀπαλλαγέντος οὐδὲν δεοίμεθα χρημάτων, ἂρ' ἂν ἔχοιμεν εἰπεῖν; εἰ δὲ μή, πάλιν ὠδὶ σκοπώμεθα· φέρε, εἰ οἷός τε εἶη ζῆν ἄνθρωπος ἄνευ σίτων καὶ ποτῶν, καὶ μὴ πεινῶ μηδὲ
 5 διψῶ, ἔσθ' ὅτι ἂν ἡ αὐτῶν τούτων δέοιτο ἢ ἀργυρίου ἢ ἑτέρου τινὸς ἵνα ταῦτα ἐκπορίζηται;—Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ.—Οὐκοῦν καὶ τᾶλλα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον· εἰ μὴ δεοίμεθα πρὸς τὴν τοῦ σώματος θεραπείαν ὧν νῦν ἐνδεεῖς ἐσμεν, καὶ ἀλέας
 e καὶ ψυχῶν ἐνίοτε, καὶ τῶν ἄλλων ὄσων τὸ σῶμα ἐνδεές γιγνόμενον προσδεῖται, ἄχρηστ' ἂν ἡμῖν εἶη τὰ καλούμενα χρήματα, εἰ μηδεὶς γε παντάπασιν μηδενὸς δέοιτο τούτων ὧν ἔνεκεν νυνὶ βουλόμεθα χρήματα ἡμῖν εἶναι, ἵνα ἐξικοίμεθα
 5 πρὸς τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὰς ἐνδείας τοῦ σώματος, ὧν ἂν ἐκάστοτε δεώμεθα. εἰ δ' ἔστιν ἄρα πρὸς τοῦτο χρήσιμον ἢ τῶν χρημάτων κτήσις, πρὸς τὴν τοῦ σώματος θεραπείαν τῶν ἐνδειῶν, εἰ γοῦν ἡμῖν τοῦτο ἐκ μέσου ἀναιρεθεῖη, οὐδὲν ἂν δεοίμεθα χρημάτων, ἴσως δ' ἂν οὐδ' εἶη παντάπασιν χρήματα.
 10 —Φαίνεται.—Φαίνεται ἄρα ἡμῖν, ὡς ἔοικεν, τὰ πρὸς ταύτην τὴν πραγματείαν χρήσιμα τῶν πραγμάτων ταῦτα εἶναι χρήματα.—Συνέφη μὲν ταῦτα εἶναι χρήματα, οὐ μὴν ἀλλ' ἐτάραττέ γε αὐτὸν σφόδρα τὸ λογίδιον.—Τί δὲ τὰ τοιαύδε;
 402 πότερον ἂν φήσαιμεν οἷόν τε εἶναι ταῦτ' ἢ πρᾶγμα πρὸς τὴν αὐτὴν ἐργασίαν τοτὲ μὲν χρήσιμον εἶναι, τοτὲ δὲ ἀχρεῖον;—Οὐκ ἔγωγ' ἂν φαίην, ἀλλ' εἴ τι δεοίμεθα τούτου πρὸς τὴν αὐτὴν ἐργασίαν, καὶ χρήσιμόν μοι δοκεῖ εἶναι· εἰ δὲ μή, οὐ.—
 5 Οὐκοῦν εἰ ἄνευ πυρὸς οἷοί τε εἶμεν ἀνδριάντα χαλκοῦν ἐργάσασθαι, οὐδὲν ἂν δεοίμεθα πυρὸς πρὸς γε τὴν τούτου ἐργασίαν· εἰ δὲ μὴ δεοίμεθα, οὐδ' ἂν χρήσιμον ἡμῖν εἶη. ὁ αὐτὸς
 b δὲ λόγος καὶ περὶ τῶν ἄλλων.—Φαίνεται.—Οὐκοῦν ὄσων ἄνευ οἷόν τε γίγνεσθαι τι, οὐδὲν ἂν τούτων ἡμῖν οὐδὲ χρῆ-

d 4 σίτων A (sed add. acc. A² et ω in ras.): σιτίων Stob. e 4 νυνὶ βουλόμεθα Stob.: νυνὶ βουλοίμεθα libri: ἂν βουλοίμεθα vulg. ἐξικοίμεθα Stob.: ἐξαρκοίμεθα libri e 12 συνέφη . . . χρήματα A Stob.: om. vulg. e 13 γε Stob.: τε A Z O λογίδιον in marg. iterat A² δὲ] δαι fecit A² πότερον ἂν] πότερ' ἂν Stob. a 2 αὐτὴν scr. recc.: τοιαύτην A Z O Stob. a 5 εἶμεν scripsi: εἴημεν libri: ἦμεν Stob.

σιμον φαίνοιτο πρὸς γε τοῦτο.—Οὐ γάρ.—Οὐκοῦν εἴ ποτε
 φαινοίμεθα οἰοί τε ὄντες ἄνευ ἀργυρίου καὶ χρυσίου καὶ τῶν
 ἄλλων τῶν τοιούτων, οἷς μὴ αὐτοῖς χρώμεθα πρὸς τὸ σῶμα, 5
 ὥσπερ σιτίοις καὶ ποτοῖς καὶ ἱματίοις καὶ στρώμασι καὶ
 οἰκίαις, παύειν τὰς τοῦ σώματος ἐνδείας, ὥστε μηκέτι δεῖσθαι,
 οὐκ ἂν ἡμῖν οὐδὲ χρήσιμα φαίνοιτο πρὸς γε τοῦτο ἀργύριον
 τε καὶ χρυσίον καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα, εἶπερ ποτὲ καὶ ἄνευ c
 τούτων οἶόν τε γίνεσθαι.—Οὐ γάρ.—Οὐκ ἂν ἄρα οὐδὲ χρή-
 ματα ἡμῖν ταῦτα φανεῖη, εἰ μηδὲν χρήσιμα· ἀλλὰ ταῦτ' ἂν
 εἶη οἷς τὰ χρήσιμα οἰοί τ' ἐσμὲν ἐκπορίζεσθαι.—²Ω Σώ-
 κρατες, οὐκ ἂν ποτε δυναίμην τοῦτο πεισθῆναι, ὡς τὸ χρυσίον 5
 καὶ τὸ ἀργύριον καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα οὐκ ἄρα χρήματα
 ἡμῖν ἐστίν. ἐκεῖνο μὲν γὰρ σφόδρα πέπεισμαι, ὡς τά γε
 ἀχρεῖα ἡμῖν ὄντα οὐδὲ χρήματά ἐστιν, καὶ ὅτι τῶν χρη-
 σιμωτάτων ἐστὶν πρὸς τοῦτο χρήματα τὰ χρήσιμα· οὐ μὴν d
 τοῦτό γε, ὡς ταῦτα οὐ χρήσιμα ἡμῖν τυγχάνει ὄντα πρὸς τὸν
 βίον, εἶπερ γε τούτοις τὰ ἐπιτήδεια ἐκπορίζοιμεθα.—Φέρε
 δὴ, πῶς ἂν τὰ τοιαῦτα φήσαιμεν; ἄρ' εἰσὶν τινες ἄνθρωποι
 οἷτινες μουσικὴν παιδεύουσιν ἢ γράμματα ἢ ἑτέραν τιὰ 5
 ἐπιστήμην, οἱ ἀντὶ τούτων σφίσι αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια ἐκ-
 πορίζονται, τούτων μισθὸν πραττόμενοι;—Εἰσὶ γάρ.—Οὐκοῦν
 οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ταύτῃ τῇ ἐπιστήμῃ ἂν ἐκπορίζωτο τὰ e
 ἐπιτήδεια, ἀντὶ ταύτης ἀλλαττόμενοι, ὥσπερ ἡμεῖς ἀντὶ τοῦ
 χρυσίου καὶ ἀργυρίου.—Φημί.—Οὐκοῦν εἶπερ τούτῳ ἐκπορί-
 ζονται οἷς πρὸς τὸν βίον χρώνται, κἂν αὐτὸ χρήσιμον εἶη
 πρὸς τὸν βίον. καὶ γὰρ τὸ ἀργύριον τούτου ἕνεκα χρήσιμον 5
 ἔφαμεν εἶναι, ὅτι οἰοί τ' ἦμεν αὐτῷ τὰναγκαῖα πρὸς τὸ σῶμα
 ἐκπορίζεσθαι.—Οὕτως, ἔφη.—Οὐκοῦν εἶπερ αὐταὶ αἱ ἐπιστῆ-
 μαι τῶν χρησίμων πρὸς τοῦτο, φαίνονται ἡμῖν αἱ ἐπιστῆμαι
 χρήματα οὔσαι διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν δι' ἣν περ τὸ χρυσίον
 τε καὶ τὸ ἀργύριον. δῆλον δὲ ὅτι καὶ οἱ ταύτας κεκτημένοι 10

b 6 σιτίοις] σίτοις Stob.

b 8 τοῦτο Fischer: τούτου libri cum

Stob.

d 1 τοῦτο Fischer: τούτων libri cum Stob.

e 3 τούτῳ

scr. rec. : τοῦτο AZO

πλουσιώτεροι. ὀλίγον δὲ πρότερον οὕτω χαλεπῶς ἀπεδεχόμεθα τὸν λόγον, εἰ οὗτοι πλουσιώτατοι. ἀναγκαῖον δ' ἂν εἶη
403 καὶ ἐκ τοῦ νῦν ὠμολογημένου τοῦτο συμβαίνειν, ἐνίστε τοὺς ἐπιστημονεστέρους πλουσιωτέρους εἶναι. εἰ γὰρ τις ἡμᾶς ἔροιτο ἄρα παντὶ ἀνθρώπῳ οἴομεθα χρήσιμον εἶναι ἵππον, ἄρα φαίης ἄν; ἢ τοῖς μὲν ἐπιστήμοσι ὅπως δεῖ ἵππῳ χρῆσθαι
5 χρήσιμον ἂν εἶη, τοῖς ἀνεπιστήμοσι δ' οὐ;—Φαίην ἄν.—Οὐκοῦν, ἔφη, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον οὐδὲ φάρμακον παντὶ ἀνθρώπῳ χρήσιμον εἶναι, ἀλλὰ τούτῳ ὅστις τυγχάνει εἰδὼς ὡς δεῖ χρῆσασθαι αὐτῷ;—Φημί.—Οὐκοῦν καὶ τᾶλλα πάντα
b ὁμοίως;—Ἐοικεν.—Χρυσίον ἄρα καὶ ἀργύριον καὶ τᾶλλα τὰ δοκοῦντα χρήματα εἶναι τούτῳ ἂν μόνῳ χρήσιμα εἶη, ὅστις τυγχάνει ἐπιστάμενος ὡς χρηστέον αὐτοῖς.—Οὕτως.—Οὐκοῦν πρότερον ἐδόκει τοῦ καλοῦ κἀγαθοῦ ἀνθρώπου εἶναι
5 εἰδέναι ὅπου τε καὶ ὅπως τούτων ἐκάστοις χρηστέον ἐστίν;—Φημί.—Τοῖς ἄρα καλοῖς κἀγαθοῖς τῶν ἀνθρώπων, τούτοις ἂν μόνοις καὶ χρήσιμα ταῦτ' εἶη, εἴπερ γε οὗτοι ἐπιστήμονες ὡς χρηστέον. εἰ δὲ τούτοις μόνον χρήσιμον, τούτοις ἂν μόνοις καὶ χρήματα εἶναι ταῦτα φαίνοντο. ἀτάρ, ὡς ἔοικε, καὶ τὸν
c ἀνεπιστήμονα ἱππικῆς, κεκτημένον δὲ ἵππους οἷ τυγχάνουσι αὐτῷ ἀχρεῖοι ὄντες, εἴ τις τοῦτον ἱππικὸν ποιήσειεν, ἄρα ἂν ἅμα καὶ πλουσιώτερον πεποιηκὼς εἶη, εἴπερ γε αὐτῷ ἂ ἐτύχαιεν πρόσθεν ἀχρεῖα ὄντα, χρήσιμα πεποίηκεν· ἐπιστήμην
5 γάρ τινα παραδιδούς τῷ ἀνθρώπῳ ἅμα καὶ πλούσιον αὐτὸν πεποίηκεν.—Φαίνεται γε.—Ὅμως δέ μοι κἂν διομόσασθαι δοκῶ ὑπὲρ Κριτίου, ὑπὸ μηδενὸς τούτων τῶν λόγων πεπεῖσθαι.—Νῆ Δία· καὶ γάρ, ἔφη, μαινοίμην ἄν, εἰ ταῦτα
d πειθοίμην. ἀλλὰ τί οὐκ ἐκέεινον τὸν λόγον διετέλεσας, ὡς τὰ δοκοῦντα οὐκ ἔστιν χρήματα, χρυσίον καὶ ἀργύριον καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα; ὡς ἐγὼ πάνυ σφόδρα τούτους τοὺς λόγους

a₅ χρήσιμον re vera A ἀνεπιστήμοσι A (sed ἂν s. v.) a₆ ἔφη
 O Stob.: ἔφη A Z a₈ χρῆσασθαι] χρῆσθαι Stob. b₁ ἄρα
 τοίνυν Stob. b₃ τυγχάνει scr. recc. αὐτοῖς] τούτοις Stob.
 b₈ μόνον re vera A cum Stob. μόνοις A : μόνον Stob.

ἀκροώμενος, οὗς καὶ σὺ νῦν τυγχάνεις δὴ διεξιῶν, ἄγαμαι.—
 Εἶπον οὖν ἐγὼ ὅτι μοι δοκεῖς σύ, ᾧ Κριτία, οὕτως ἐμοῦ χαί- 5
 ρειν ἀκροώμενος, ὥσπερ τῶν ραψωδῶν οἱ τὰ Ὀμήρου ἔπη
 ἄδουσι, ἐπεὶ οὐδεὶς γέ σοι δοκεῖ τούτων τῶν λόγων ἀληθῆς
 εἶναι. ὅμως δὲ φέρε, πῶς ἂν τὰ τοιαῦτα φήσαιμεν; ἄρα
 γε τοῖς γε οἰκοδομικοῖς τῶν ἀνθρώπων φαίης ἂν ἅττα εἶναι e
 χρήσιμα πρὸς τὸ οἰκίαν ἐργάσασθαι;—Ἐμοιγε δοκεῖ.—
 Πότερον οὖν ταῦτα φήσαιμεν ἂν χρήσιμα εἶναι οἷς αὐτῶν
 κατεχρῶντο εἰς τὴν οἰκοδομίαν, λίθους καὶ πλίνθους καὶ ξύλα 5
 καὶ εἴ τι ἕτερον τοιοῦτον; ἢ καὶ τὰ ἐργαλεῖα οἷς αὐτοὶ τὴν 5
 οἰκίαν ἐργάζοντο, καὶ οἷς ταῦτα ἐκπορίζοντο, τὰ ξύλα καὶ
 τοὺς λίθους, καὶ πάλιν τὰ τούτων ἐργαλεῖα;—Ἐμοιγ', ἔφη,
 δοκεῖ πάντα ταῦτα χρήσιμα εἶναι πρὸς ἐκεῖνα.—Οὐκοῦν, ἦν
 δ' ἐγώ, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐργασιῶν, οὐ μόνον αὐτοῖς οἷς
 καταχρῶμεθα πρὸς ἕκαστον τῶν ἔργων, ἀλλὰ καὶ οἷς ταῦτα 10
 ἐκποριζόμεθα καὶ ὧν ἄνευ οὐκ ἂν γένοιτο;—Πάνυ γε οὕτω.
 —Οὐκοῦν πάλιν καὶ οἷς ταῦτα, καὶ εἴ τι ἀνωτέρω τούτων,
 καὶ οἷς πάλιν ἐκεῖνα καὶ ἔτι μάλα τὰ ἄνω, ὥστε καὶ εἰς 404
 ἀπειρόν τι πλῆθος τελευτῶντα ἀνάγκη πάντα ταῦτα πρὸς
 τὴν αὐτῶν ἐργασίαν χρήσιμα φαίνεσθαι;—Καὶ οὐδέν γε,
 ἔφη, ταῦτα οὕτω κωλύει ἔχειν.—Τί δ' εἰ ὑπάρχοι τῷ ἀν-
 θρώπῳ σιτία καὶ ποτὰ καὶ ἱμάτια καὶ τᾶλλα οἷς αὐτὸς πρὸς 5
 τὸ σῶμα μέλλοι χρῆσθαι, ἄρ' ἂν τι προσδέοιτο χρυσοῦ ἢ
 ἀργυρίου ἢ ἄλλου του, οἷς ταῦτα ποριεῖται ἢ γε δὴ ὑπάρχοι;
 —Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ.—Οὐκοῦν φαίνοιτο ἂν ἡμῖν ἔστιν ὅτε
 ἀνθρωπος οὐδενὸς τούτων δεόμενος πρὸς τὴν τοῦ σώματος b
 χρείαν;—Οὐ γάρ.—Οὐκοῦν εἰ ταῦτα ἀχρεῖα φαίνοιτο πρὸς
 ταύτην τὴν ἐργασίαν, οὐκ ἂν ποτε πάλιν δεοῖ χρήσιμα φανῆναι;
 ὑπέκειτο γὰρ μὴ οἶδν τε εἶναι πρὸς τὴν αὐτὴν ἐργασίαν τοτὲ
 μὲν χρήσιμα, τοτὲ δὲ ἀχρεῖα εἶναι.—Ἄλλ' οὕτω γ' ἂν, ἔφη, 5
 ὁ αὐτὸς λόγος σοὶ καὶ ἐμοὶ γίγνοιτο· εἰ γάρ ποτε ταῦτα

e 1 οἰκοδομικοῖς A O et in marg. Z : οἰκοδομοῦσι Z ἅττα Bekker :
 αὐτὰ libri e 5 αὐτοὶ * A : αὐτοῖς Z O e 6 ἐκπορίζοντο
 Stephanus : ἐκπορίζοντο A Z O

χρήσιμα γίγνοιτο πρὸς τοῦτο, οὐκ ἂν ποτε συμβαίνοι πάλιν
 c ἀχρεῖα εἶναι· νῦν δὲ πρὸς τινὰς ἐργασίας πραγμάτων μοχθη-
 ρῶν, τὰς δὲ χρηστῶν.—Ἐγὼ γ' ἂν φαίην.—Ἄρ' οὖν οἶόν τε
 μοχθηρὸν τι πρᾶγμα πρὸς ἀγαθοῦ τινος ἐργασίαν χρήσιμον
 εἶναι;—Οὐκ ἔμοιγε φαίνεται.—Ἀγαθὰ δὲ πράγματα ἄρ'
 5 ἂν ταῦτα φαίμεν εἶναι, ἃ δι' ἀρετὴν ἄνθρωπος πράττει;
 —Φημί.—Ἄρ' οὖν οἶόν τε ἄνθρωπον μαθεῖν τι τούτων ὅσα
 διὰ λόγου διδάσκεται, εἰ παντάπασιν ἀπεστερημένος εἴη τοῦ
 ἀκούειν, ἢ ἑτέρου τινός;—Μὰ Δί' οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ.—Οὐκοῦν
 d τῶν χρησίμων φαίνοιτο ἂν ἡμῖν πρὸς ἀρετὴν τὸ ἀκούειν,
 εἴπερ διδακτός γε ἡ ἀρετὴ τῷ ἀκούειν καὶ αὐτῷ καταχρώ-
 μεθα πρὸς τὰς μαθήσεις;—Φαίνεται.—Οὐκοῦν εἴπερ ἡ
 ἰατρικὴ οἷα τέ ἐστιν τὸν νοσοῦντα παύειν, φαίνοιτο ἂν ἡμῖν
 5 ἐνίοτε καὶ ἡ ἰατρικὴ τῶν χρησίμων οὔσα πρὸς τὴν ἀρετὴν,
 εἴπερ διὰ τῆς ἰατρικῆς τὸ ἀκούειν πορισθεῖη;—Καὶ οὐδὲν
 γε κωλύει.—Ἄρ' οὖν πάλιν καὶ εἰ τὴν ἰατρικὴν ἀντὶ χρη-
 μάτων πορισαίμεθα, φαίνοιτο ἂν ἡμῖν καὶ τὰ χρήματα
 e χρήσιμα ὄντα πρὸς ἀρετὴν;—Καὶ γὰρ ἔστιν, ἔφη, τοῦτό
 γε.—Οὐκοῦν πάλιν ὁμοίως καὶ δι' οὗ τὰ χρήματα πορισαί-
 μεθα;—Παντάπασι μὲν οὖν πάντα.—Ἄρ' οὖν ἂν σοι δοκεῖ
 ἄνθρωπος ἀπὸ μοχθηρῶν τε καὶ αἰσχυρῶν πραγμάτων ἀργύριον
 5 αὐτῷ πορίσασθαι, ἀνθ' ὅτου τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην κτήσαιο,
 ἢ δύναιτο ἀκούειν, ἐκ τοῦ μὴ οἴου τε; τῷ δ' αὐτῷ ἐκείνῳ
 καταχρησθαι πρὸς ἀρετὴν ἢ ἕτερ' ἄλλα τῶν τοιούτων;—Πάνν
 μὲν οὖν ἔμοιγε δοκεῖ.—Οὐκοῦν οὐκ ἂν τό γε μοχθηρὸν χρή-
 σιμον ἂν εἴη πρὸς ἀρετὴν;—Οὐ γάρ.—Οὐκ ἄρα ἀναγκαῖόν
 10 ἐστὶ, δι' ὧν ἂν ἐκπορισαίμεθα τὰ πρὸς ἕκαστα χρήσιμα, καὶ
 ταῦτα πρὸς τὰ αὐτὰ χρήσιμα εἶναι· φαίνοιτο γὰρ ἂν ἐνί-
 405 οτε μοχθηρὰ πράγματα πρὸς ἀγαθόν τι χρήσιμον εἶναι. ἔτι
 δὲ μᾶλλον καὶ ἐπὶ τούτου ἂν φανερὰ γένοιτο. εἴπερ γὰρ
 ταῦτα χρήσιμά ἐστι πρὸς ἕκαστα, ὧν ἄνευ οὐκ ἂν γένοιτο,
 εἰ μὴ ταῦτα προϋπάρχοι, φέρε, πῶς ἂν τὰ τοιαῦτα φήσαιο;

e 3 δοκεῖ Z : δοκοῖ A
οἴωτε libri

e 6 ἦ Boeckh : ἡ libri οἴω τε Aldina :

ἄρ' οἶόν τε ἀμαθίαν πρὸς ἐπιστήμην χρήσιμον εἶναι, ἢ 5
 νόσον πρὸς ὑγίειαν, ἢ κακίαν πρὸς ἀρετήν;—Οὐκ ἂν
 ἔγωγε φαίην.—Καὶ μὴν τόδε γ' ἂν ὁμολογήσαιμεν ἀδύνατον
 εἶναι, ἐπιστήμην ἐγγενέσθαι ὅτῳ μὴ ἀμαθία πρότερον
 ὑπάρξαι, καὶ ὑγίειαν, ὅτῳ μὴ νόσος, οὐδὲ ἀρετήν, ὅτῳ μὴ
 κακία.—Ἐφη γὰρ οὕτως, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ.—Οὐκ ἂν ἄρα **b**
 φαίνοιτο ἀναγκαῖον εἶναι, ὅσων ἄνευ μὴ οἶόν τε γίγνεσθαι,
 ταῦτα καὶ χρήσιμα εἶναι πρὸς τοῦτο. φαίνοιτο γὰρ ἂν ἡμῖν
 ἢ ἀμαθία πρὸς ἐπιστήμην χρήσιμος οὖσα, καὶ ἢ νόσος πρὸς
 ὑγίειαν, καὶ ἢ κακία πρὸς ἀρετήν.—Σφόδρα δυσπείστως εἶχεν 5
 καὶ πρὸς τούτους τοὺς λόγους, εἰ μὴ πάντα ταῦτα χρήματα
 ἔσται.—Καταμαθῶν δ' αὐτὸν ἐγὼ ὅτι ἴσον εἶη πείσαι, ὅπερ
 ἂν τὸ λεγόμενον λίθον ἐψηῆσαι, Ἄλλὰ τούτους μὲν τοὺς
 λόγους, ἦν δ' ἐγώ, ἐάσωμεν χαίρειν, ἐπειδὴ περ οὐ δυνατοί **c**
 ἔσμεν ὁμολογήσαι ὀπότερον ταῦτα χρήσιμά τ' ἐστὶν καὶ χρή-
 ματα ἢ οὐ· ἐκείνου δὲ περὶ πῶς ἂν φαίημεν; πότερον ἂν
 εὐδαιμονέστερόν τε καὶ βελτίω ἡγησάμεθα εἶναι ἄνθρωπον,
 εἰ ὡς πλείστων δέοιτο πρὸς τὸ σῶμά τε καὶ τὴν διαίταν 5
 ἐπιτηδεῖων, ἢ εἰ ὡς ἐλαχίστων τε καὶ φαυλοτάτων; μάλιστα
 δ' ἂν ἴσως καὶ τοῦτο ὦδε θεωρηθεῖη, εἴ τις αὐτὸν πρὸς αὐτὸν
 τὸν ἄνθρωπον παραβάλλων σκοποῖτο ὀποτέρα τῶν ἕξων
 βελτίων, πότερον ὅταν τύχη νοσῶν ἢ ὅταν ὑγιαίνων.—Ἄλλὰ **d**
 τοῦτό γ', ἔφη, οὐ πολλῆς τιнос τῆς σκέψεως δεῖται.—Ἰσως
 γάρ, ἦν δ' ἐγώ, παντὶ ἀνθρώπῳ εὐπορον γινῶναι ὅτι ἢ τοῦ
 ὑγιαίνοντος ἕξις κρείττων ἐστὶν τῆς τοῦ κάμνοντος. τί δέ;
 ποτέρως τυγχάνομεν πλείονων τε καὶ μᾶλλον παντοδαπῶν 5
 δεόμενοι; ὅταν κάμνωμεν ἢ ὅταν ὑγιαίνωμεν;—Ἄν κάμ-
 νωμεν.—Ἄν ἄρα αὐτοὶ αὐτῶν τυγχάνωμεν φαυλότατα
 διακείμενοι, τότε σφόδρα τε καὶ πλείστων, τὰ πρὸς ἡδονὰς **e**
 τὰς διὰ τοῦ σώματος, ἐν ἐπιθυμίαις τε καὶ δεήσεσιν ἔσμεν;—
 Οὕτως.—Οὐκοῦν κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον ὥσπερ αὐτὸς αὐτοῦ

b 5 *δυσπείστως scripsi*; *δυσπίστως A O*; *ἀπίστως Z*   **c** 8 *ὀποτέρα*
Aldina; *ὀποτέραν libri*   **d** 4 *δέ] δαί fecit A²*

τότε φαίνεται βέλτιστα ἔχων, ὅταν ἐλαχίστων τῶν τοιούτων
 5 δέηται, οὕτω πάλιν καὶ δυοῖν ὄντων, εἰ ὁ μὲν τυγχάνοι
 σφόδρα τε καὶ πολλῶν ἐν ἐπιθυμίᾳ τε καὶ δεήσει ὢν, ὁ δὲ
 ὀλίγων τε καὶ ἡσύχως; οἷον τὰ τοιαῦτα· ὅσοι τῶν ἀνθρώπων
 τυγχάνουσιν κυβευταὶ ὄντες, οἱ δὲ οἰνόφλυγες, ἕτεροι δὲ
 γαστρίμαργοι,—ἅπαντα γὰρ ταῦτα οὐδὲν ἕτερον τυγχάνει
 10 ὄντα ἢ ἐπιθυμίαι.—Σφόδρα γε.—Αἱ δ' ἐπιθυμίαι πᾶσαι
 οὐδὲν ἕτερον ἢ ἔνδειαι τινων. οἱ οὖν πλείστα τούτων
 πεπονθότες ἄνθρωποι ἐν μοχθηροτέρᾳ ἔξει εἰσὶν τῶν μηδὲν ἢ
 406 ὡς ἐλάχιστα τοιαῦτα πεπονθότων.—Πάνυ μὲν οὖν ἔγωγε καὶ
 σφόδρα μοχθηροὺς τοὺς τοιούτους ὑπολαμβάνω εἶναι· καὶ
 ὅσῳ ἂν μᾶλλον τοιούτους, τοσοῦτῳ καὶ μοχθηροτέρους.
 Οὐκοῦν δοκεῖ ἡμῖν οὐχ οἷόν τε χρήσιμα εἶναι ταῦτα πρὸς
 5 τοῦτο, εἰ μὴ τυγχάνοιμεν καὶ δεόμενοι τούτων πρὸς τοῦτο;—
 Φημί.—Ἀναγκαῖον ἄρα, εἴπερ μέλλει ἡμῖν χρήσιμα εἶναι
 ταῦτα πρὸς τὰς τοῦ σώματος θεραπείας τῶν ἐνδειῶν, ἅμα
 καὶ δεῖσθαι ἡμᾶς τούτων πρὸς τοῦτο;—Ἐμοιγε δοκεῖ.—Οὐκ
 οὖν ὅτῳ τυγχάνει πλείστα χρήσιμα ὄντα πρὸς τοῦτο, οὗτος
 10 ἂν φαίνοιτο καὶ πλείστων δεόμενος πρὸς τοῦτο, εἴπερ ἀνάγκη
 τῶν χρησίμων πάντων προσδεῖσθαι.—Ἐμοιγε δοκεῖ οὕτω
 φαίνεσθαι.—Ἀναγκαῖον ἄρα φαίνεται κατὰ γε τοῦτον τὸν
 λόγον, οἷς τυγχάνει πολλὰ χρήματα ὄντα, τούτοις καὶ πολλῶν
 δεῖσθαι τῶν πρὸς τὴν τοῦ σώματος θεραπείαν ἐπιτηδείων·
 15 τὰ γὰρ πρὸς τοῦτο χρήσιμα ὄντα χρήματα ἐφαίνετο. ὥστε
 ἐξ ἀνάγκης ἂν ἡμῖν φαίνοιτο οἱ πλουσιώτατοι μοχθηρότατα
 διακείμενοι, εἴπερ γε καὶ πλείστων τοιούτων ἐνδεεῖς ὄντες.